



Σχολικό Έτος 2015-2016

**Βιβλιοκριτική:**  
**Όσοι Ζωντανοί (Ίωνος Δραγούμη)**  
**Αλίκη Φλιούκα, μαθήτρια Α2 Λυκείου Μουσικού Σχολείου**  
**Τρικάλων**

(στο πλαίσιο του μαθήματος Έκφραση-Έκθεση: η δύναμη του λόγου στα  
γράμματα, στη λογοτεχνία, στον πολιτισμό  
διδάσκουσα καθηγήτρια: **Αμαλία Κ. Ηλιάδη, φιλόλογος-ιστορικός**)

Η συγγραφή του έργου του Ίωνος Δραγούμη “Όσοι Ζωντανοί” χρονολογείται το έτος 1911 και αποτελεί φόρο τιμής στο στενό του φίλο Περικλή Γιαννόπουλο, λογοτέχνη, μεταφραστή και δοκιμιογράφο, ο οποίος ένα χρόνο πρωτότερα αποφάσισε να δώσει τέλος στη ζωή του. Το συγκεκριμένο βιβλίο αναφέρεται στα χαρακτηριστικά του ελληνισμού με ιδιαίτερο κέντρο την Κωνσταντινούπολη και βασικό ήρωα τον Αλέξη, διανοούμενο και αφοσιωμένο υπέρμαχο της εθνικής δράσης.

Αρχικά, λογοτεχνικά προσεγγίζοντάς την, η δημιουργία αυτή στηρίζεται στην απλότητα του λόγου και τη λιτότητα του ύφους, δίχως να παραμελείται όμως η ακρίβεια και η σαφήνεια στη διατύπωση των εννοιών, ενώ επιτυγχάνεται άριστα η μύηση του

αναγνώστη στην ευρύτερη αισθητική περιοχή των γεγονότων και των καταστάσεων. Επιπλέον, διαθέτει έντονα περιγραφικά στοιχεία τα οποία λειτουργούν μαγνητικά ως προς τον κύριο άξονα και σκοπό του έργου, την αφύπνιση της εθνικής συνείδησης και την κυριαρχία της κριτικής σκέψης. Παρότι η αφήγηση υπάγεται σε ένα υποκειμενικό φάσμα έκφρασης και γενικότερης ανάλυσης των θεμάτων, εμπνέεται εντονότατα το αίσθημα της ανάγκης για συλλογική ενέργεια.

Η συνολική αξία του έργου είναι βαθύτατα διδακτική κοινωνική, από κάθε άποψη, και μεθοδικά διδακτική πολιτική. Ασκείται εμφατικά κριτική στην θρησκευτική και πολιτική ηγεσία της εποχής και γενικώς στην απρεπή καθημερινή συμπεριφορά των ανθρώπων, πάντοτε χάριν της υγιούς πορείας του έθνους. Μέσω των δράσεων του πρωταγωνιστή και των όσων συντελούνται γύρω του, εκφράζεται το όραμα ενός ισχυρού διανοητή, προτάσσοντας αυστηρά ιδανικά, τόσο για την ομαλή και ευδόκιμη συνέχεια του κράτους, όσο και για την κατάλληλη θέση του ατόμου στο εν λόγω σύστημα, καθιστώντας το παραγωγικό και ωφέλιμο για τον ίδιο του τον εαυτό αλλά και ολόκληρη την κοινωνία.

Ιδιαίτερη βαρύτητα προσδίδεται στην ύπαρξη ιδανικών, το στοχασμό και την ενεργητική στάση πέραν του απαραίτητου θεωρητικού υποβάθρου. Αυτά τα στοιχεία ως ηθική βάση και πρακτική εφαρμογή, όπως ορισμένως και αυτούσιο το περιεχόμενό των ιδεών, ανταποκρίνονται εφάμιλλα στη σύγχρονη εποχή με τη συγγραφή του έργου αυτού να αποκτά ανεκτίμητη διαχρονική ισχύ.

Τεκμαίρεται λοιπόν πως το παρόν λογοτεχνικό δημιούργημα αποτελεί, αναντίρρητα, αξιόλογη πηγή έμπνευσης, ιδίως για

τους νέους, καθώς εξάπτει τη θέληση για ανασυγκρότηση, αυτοκυριαρχία και εσωτερική σταθερότητα. Παρακινεί τον αναγνώστη να ανακτήσει τη ζωτικότητά του και να τη διατηρήσει εφ' όρου ζωής, ώστε να κατακτήσει τους στόχους του.